

SIMON STEVIN

In hoofdstuk 12 heb je verschillende keren de persoon van Simon Stevin ontmoet. In de tijd vóór Stevin werd wiskunde meestal in het Latijn geschreven. Simon Stevin schreef in het Nederlands en wilde ook voor de wiskundige begrippen zuiver Nederlandse woorden.

Opdracht

- Zoek op welke wiskundige begrippen een typisch Nederlandse naam hebben.
- Wat zijn de namen van die begrippen in andere talen, zoals Duits, Frans en Engels?

Toelichting voor de docent

Deze opdracht hoort niet bij een speciale paragraaf van hoofdstuk 12. Wel is het zo dat in de paragrafen 12.1 en 12.2 de naam van Stevin genoemd wordt.

Simon Stevin (Brugge, 1548 – Den Haag of Leiden, 1620) was een toegepast natuurkundige en ingenieur. Hij vond het decimale stelsel voor breuken uit en was vestingbouwer voor Prins Maurits. Hij leverde bijdragen aan theorie en praktijk in wiskunde en natuurkunde en toegepaste wetenschappen als waterbouwkunde en landmeetkunde, bijvoorbeeld voor windmolens.

Volgens Stevin hadden Adam en Eva in het paradijs Nederlands gesproken: de oertaal met de meeste korte woorden die makkelijk samenstellingen vormen. Stevin gaf de voorkeur aan publicaties in het Nederlands, met eigen woorden voor Grieks-Latijnse termen. Zodoende heeft Stevin de wetenschap toegankelijk gemaakt en het (Neder)duitsch verrijkt. Zijn invloed op het Nederlands is nog steeds merkbaar. Stevin vond het belangrijk dat de wetenschap zich van de volkstaal bediende: *'Ommadat al de werelt gheen latijn en can'*. Daarom bedacht hij Nederlandse namen voor wetenschappelijke begrippen (purisme). Zo kreeg het Nederlands eigen wetenschappelijke woorden, waar andere Europese talen leenwoorden gebruikten.

Antwoorden

leenwoord	stevin	modern ned.	duits	frans	engels
mathematica	wisconst	wiskunde	Mathematik	mathematique	mathematics
chemie		scheikunde	chemie	chimie	chemistry
filosofie		wijsbegeerte	Phylosophie	philosophie	philosophy
vacuüm		luchtledige	Vakuum	vide	vacuum
proportioneel	everedigh	evenredig	proportionaal	proportionell	proportional
algebra		stelkunde	Algebra	algebre	algebra
equator		evenaar	Äquator	equateur	equator
		kegelsnede	Konisch	conique	conic section
		raaklijn	Tangente	tangente	tangent
Parallel	evewijdich	evenwijdig	parallel	parallèle	parallel
rectangel	rechthouck	rechthoek	Rechteck	rectangle	rectangle
	middellini	middellijn	Diameter	diametre	diameter
	vlack	vlak	Ebene	plaine	plane
horizon	sichteinder	einder	Horizont	horizon	horizon
	middelpunt	middelpunt	Mittelpunkt	centre	centre
		zwaartelijn	Mittlere	median	meian
	menichvuldighen	vermenigvuldigen	multiplizieren	multiplier	multiply
calculeren		rekenen	rechnen	calculer	calculate
		loodrecht	senkrecht	perpendicular	perpendicular
	telder	teller	Zähler		numerator
		tellen	zählen	compter	count
		wortel	Wurzel	racine	root
		worteltrekken	Wurzeln schlagen	Prendre racine	root
		aftrekken	subtrahieren	soustraire	subtract

	mael	maal	mal	fois	time
	viercant	vierkant	Quadrat	carre	square
triangel		driehoek	Dreieck	triangle	triangle
	getal		Zahl	nombre	number
	delinghe	deling	Teilung	division	division
		hoofdstuk	Kapitel	chapitre	chapter
fractie	ghebroken getal	breuk	Fraction	fraction	fraction